

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060202

DOM
2023-01-30
Stockholm

Mål nr
M 7648-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2022-05-25 i mål nr M 6003-21, se bilaga A

PARTER

Klagande

Miljönämnden i Helsingborgs stad

Motpart

AA

SAKEN

Utdömmande av vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen undanröjer mark- och miljödomstolens dom och återförvisar målet till mark- och miljödomstolen för fortsatt behandling.

Dok.Id 1886579

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljönämnden i Helsingborgs stad har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och återförvisa målet dit för ny prövning.

AA har, delgiven föreläggande att yttra sig, inte hörts av.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljönämnden har fört fram i huvudsak följande. De aktuella formuleringarna i föreläggandet ska läsas så att den första meningen konstituerar vilka punkter som är aktuella för vite om åtgärderna inte utförs inom utsatt tid samt vitesbeloppen. Av andra meningen följer när den första ansökan kan göras samt att samma förutsättningar gäller för ytterligare ansökningar om utdömande, och att dessa kan göras för varje period om sju dagar som går utan att föreläggandet följs. Eftersom det är samma belopp som är aktuellt för alla ansökningar som nämnden kan göra behöver det inte anges igen. Det framgår redan av den första meningen. Nämnden har använt den aktuella formuleringen i beslut om löpande vite i flera andra ärenden. Formuleringen har inte ändrats vid överprövning och domstolar har dömt ut löpande vite med den som grund.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar inledningsvis att nämndens ansökan om utdömande av vite avser förelagda åtgärder enligt punkterna 2 och 3 i nämndens beslut från den 10 februari 2021. Punkterna 1 och 4 omfattas därmed inte av den i målet aktuella prövningen.

Den första fråga som Mark- och miljööverdomstolen har att ta ställning till är om föreläggandet är tillräckligt tydligt utformat för att ligga till grund för ett utdömande av vite (se 2-4 §§ lagen [1985:206] om viten).

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att föreläggandet innehåller såväl en precisering av vilka åtgärder som enligt punkterna 2 och 3 ska vidtas, som uppgifter

om vilka vitesbelopp som nämnda punkter förenas med, vid vilken tidpunkt ansökan om utdömande kan komma att göras samt om att det kan ske löpande. Föreläggandet bedöms därmed vara tillräckligt tydligt utformat för att ligga till grund för ett utdömande av vite.

Övriga förutsättningar för att döma ut vite bör prövas av mark- och miljödomstolen som första instans. Domen ska därför undanröjas och målet visas åter till mark- och miljödomstolen för fortsatt behandling.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2023-02-20

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv, Lars Olsson och Hanna Blomberg, referent, samt tf. hovrättsassessorn Alexandra Tavaststjerna.

Föredragande har varit Richard Bexelius.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2022-05-25
meddelad i
Växjö

Mål nr M 6003-21

PARTER

Sökande

Miljönämnden i Helsingborgs kommun

Motpart

AA

SAKEN

Utdömande av vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår ansökan från Miljönämnden i Helsingborgs kommun.

BAKGRUND

Miljönämnden i Helsingborgs kommun (nämnden) förelade i beslut den 10 februari 2021, dnr 2021-97, AA med enskild firma AB Bilservice att senast tre veckor efter delfående av beslutet utföra följande åtgärder på fastigheten XX i Helsingborgs kommun.

1. Oljefat med spillolja som förvaras utomhus ska lämnas till en godkänd mottagningsanläggning. Du ska få ett kvitto på detta och en kopia på kvittot ska du skicka till miljönämnden.
2. Samtliga kasserade däck som förvaras mot muren till angränsande fastighet ska lämnas till en godkänd mottagningsanläggning. Du ska få ett kvitto på detta och en kopia på kvittot ska du skicka till miljönämnden.
3. Bakgården ska städas upp så den inger ett ordnat intryck. I synnerhet ska samtliga bildelar (som motorer), tomfat och kemikalieförpackningar lämnas till en godkänd mottagningsanläggning. Du ska få ett kvitto på detta och en kopia till kvittot ska du skicka till miljönämnden.
4. Fordon med registreringsnummer YYY XXX är avställt och är registrerad på dig. Enligt flygfoto har det stått orörd sedan 2018. Fordonet bedöms vara i okörbart skick. Du ska därför utföra en av följande åtgärder;
 - a. Transportera fordonet till en auktoriserad bildemonterare. Du ska få ett kvitto på detta och en kopia till kvittot ska du skicka till miljönämnden.
 - b. Ställa fordonet på hårdgjord yta under nederbördsskydd (tak). Fotografera uppställningen och skicka fotot till miljönämnden tillsammans med adressuppgifter om fordonet ställs på annan plats.
 - c. Tömma fordonet på samtliga vätskor och farliga komponenter. Detta får endast utföras av en auktoriserad bildemonterare. Du ska få ett kvitto på detta och en kopia till kvittot ska du skicka till miljönämnden. Om du väljer detta alternativ kan fordonet därefter stå kvar på sin plats.

5. Du får efter uppstädning enligt punkterna 1–4 ovan endast förvara avfall utomhus om det står nederbördsskyddat, frostskyddat och på hårdgjord yta. Är det fråga om flytande avfall (som spillolja) ska det dessutom stå invallat.

Enligt beslutet förenas punkterna 1 och 3 med ett vite om 5 000 kronor per punkt om åtgärden inte utfördes i tid. Ansökan om utdömande kan enligt beslutet göras dagen efter åtgärden skulle varit utförd och sedan löpande efter varje period om 7 dagar som går utan att beslutspunkten har åtgärdats och redovisats.

Enligt beslutet förenas punkterna 2 och 4 med ett vite om 10 000 kronor per punkt om åtgärden inte utfördes i tid. Ansökan om utdömande kan enligt beslutet göras dagen efter åtgärden skulle varit utförd och sedan löpande efter varje period om 7 dagar som går utan att beslutspunkten har åtgärdats och redovisats.

YRKANDEN M.M.

Miljönämnden i Helsingborgs kommun har yrkat att AA med enskild firma ska förpliktas att betala vite med sammanlagt 30 000 kronor för överträdelse av punkterna 2-3 i föreläggandet. Till stöd för yrkandet har i huvudsak följande anförts.

Den 10 februari 2021 förelades AA att bl.a. lämna kasserade däck som förvarades oskyddat utomhus på icke hårdgjord yta till en godkänd mottagare (punkt 2). Nämnden beslutade även att AA skulle städa upp bakgården så den ingav ett ordnat intryck, framför allt genom att lämna bildelar (som motorer), tomfat och kemikalieförpackningar till en godkänd mottagningsanläggning (punkt 3). Samtliga åtgärder skulle därefter redovisas genom kopior på kvitton.

En representant för miljönämnden har i telefonsamtal med AA den 15 februari 2021 diskuterat föreläggandets innebörd och vid detta tillfälle uppmanat att AA skulle skicka in delgivningskvittot (se bilaga 2). AA har efter detta inte lämnat in något delgivningskvitto.

AA har den 6 mars 2021 redovisat vissa uppgifter till miljönämnd-en (se bilaga 3). Miljönämnden anser därmed att AA genom denna redovisning, samt med hänvisning till telefonsamtalet, delgavs miljönämndens be-slut senast den 6 mars 2021 (se även dom i mål M 1694-21).

Vid två inspektioner, den 21 september och den 17 november 2021, har nämnden kunnat konstatera att AA fortfarande förvarar en större mängd kasserade däck i strid mot föreläggandet samt att bakgården fortfarande är i oord-ning genom förvaring av allehanda avfall, inklusive delar från fordon, elektronik-skrot, blandavfall och kemikalieförpackningar. AA har således inte på ett godtagbart sätt redovisat någon av de förelagda åtgärderna enligt punkt-erna 2-3 i nämndens beslut. Punkterna är förenade med 10 000 kronor respektive 5 000 kronor i löpande vite. Överträdelserna har konstaterats vid två olika tillfällen. Vite om 30 000 kronor bör därför dömas ut.

AA med enskild firma har delgetts nämndens ansökan men har inte yttrat sig över nämndens ansökan.

DOMSKÄL

Av föreläggandet som ligger till grund för ansökan om utdömandet av vitet framgår att om enligt punkterna 1, 2, 3 och 4 föreskrivna åtgärder inte har utförts inom tre veckor från det att AA tagit del av föreläggandet ska han betala ett vite om 5 000 kronor för överträdelse mot punkt 1, ett vite om 10 000 kronor för överträdelse mot punkt 2, ett vite om 5 000 kronor för överträdelse mot punkt 3 och ett vite om 10 000 kronor för överträdelse mot punkt 4. Mark- och miljödomstolen kan konstatera att enligt dess tidigare dom av den 13 augusti 2021 i mål M 1694-21 har ett vite om sammanlagt 30 000 kronor utdömts på grund av att förelagda åtgärd-er inte varit utförda den 27 mars 2021, det vill säga inom tre veckor för räknat från föreläggandets delgivning.

Nämnden har nu i detta mål ansökt om utdömande av ett löpande vite om sammanlagt 30 000 kronor med åberopande av att nämnden vid tillsynsbesök utförda den 21 september 2021 och den 17 november 2021 kunnat konstatera att de enligt punkterna 1 - 4 förelagda åtgärderna inte varit genomförda. Ett löpande vite ska enligt 4 § viteslagen vara bestämt till ett visst belopp för varje tidsperiod av en viss längd som föreläggandet inte har följts. Av föreläggandet av den 10 februari 2021 framgår att nämnden löpande kan ansöka om utdömande av vite för varje efter den 27 mars 2021 upplupen period om sju dagar utan att föreläggandet har fullgjorts. Hur stort vite som ska betalas för varje sådan period om sju dagar framgår emellertid inte av föreläggandet. Enligt domstolens bedömning är föreläggandet så utformat att det inte är bestämt något vite för varje tidsperiod om sju dagar under vilka föreläggandet inte har följts. Förutsättningar saknas av detta skäl att bifalla nämndens ansökan. Mark- och miljödomstolen avslår därför ansökan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-02)

Överklagande senast den 15 juni 2022.

Lars Svensson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lars Svensson, ordförande. Föredragande har varit beredningsjuristen Lena Sjöberg.